

Salem

Salems kommun informerar • 5/2013 • www.salem.se

Salem 30 år
1983 - 2013

Malin Askner på Iris Media läser in "På tal om Salem".

"På tal om Salem"

– kommunens nya taltidning

Från och med juni 2013 ger kommunen ut en taltidning för dig som är Salemsbo och har lässvårigheter. Den kommer ut en gång per månad med undantag för juli.

I tidningen finns information och nyheter från kommunen samt evenemangstips. Även du som inte har lässvårigheter kan lyssna på taltidningen via kommunens webbplats www.salem.se. Du hittar en direktlänk under "Snabblistan" i förstasidans toppmeny.

Prenumerera

Du som har nedsatt synförmåga, dyslexi eller andra lässvårigheter kan prenumerera på tidningen. Då får du den gratis hem till dig. Tidningen är inläst på en cd av Daisyttyp. För att lyssna behövs en Daisyspelare som du kan låna från biblioteket. En del vanliga, nyare CD-spelare kan även spela upp Daisy-skivor.

Om du vill prenumerera ska du ringa eller maila Päivi Sandholm på 08-532 59 811, paivi.sandholm@salem.se.

Information från de politiska partierna

Sidan 3

Sommarskola 2013

I anslutning till läsarsslutet i juni anordnade kommunen sommarskola för elever i årskurserna sex till och med nio. Sommarskolan var på sex heldagar och erbjöds de elever som inte nått målen i ämnena matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska.

Elever från alla kommunala skolor samt Söderby friskola bjöds in och undervisningen genomfördes på Säbytorp och Skogsängsskolan. Beslut om deltagande togs gemensamt av elev, föräldrar och mentor. Elevens lärare i det aktuella ämnet skickade med förslag på vad eleven behövde öva på.

Av de 92 elever som anmälades deltog 87 i undervisningen. Den genomsnittliga närvarotiden var nästan fem dagar av de sex dagar som sommarskolan varade.

Vid utvärderingen säger sommarskolans lärare att de kunnat ge bra stöd till elever-

na, mycket tack vare mindre grupper och motiverade elever. Elevernas utvärdering säger samma sak. Elever som haft svårt att klara ämnet under terminen har kunnat få extra mycket hjälp och gjort framsteg. Både lärare och många elever ser fram emot nästa sommar och tror att eleverna med detta stöd kommer att ha bättre förutsättningar att klara målen.

Några exempel på svar från elevernas utvärdering:

Tycker du att du har lärt dig någonting under dina dagar på sommarskolan?

• Lärt mig räkna area på cirklar, • Skriva längre texter och brev, • Ja, jag jobbade bra, • Jag har lärt mig mer nu än jag gjort under hela läsåret, • Inte så mycket, • Svårt att veta, men det har varit kul, • Ja, lärt

mig procent, meter och sv-läsförståelse, • Jag har lärt mig tänka och prata med lärare, Ja, mer om geometri och statistik.

Skulle du kunna tänka dig att gå på sommarskola även nästa år om du behöver det?

• Ja, för att bli godkänd i matte, • Nej, • Vet inte, • Även om jag har godkänt skulle jag vilja gå nästa år, • Ja, • Helst inte, men kanske för att få högre betyg, • Varför inte?, • Om jag behöver det, men inte frivilligt, • Ja, jag vill gå oavsett om jag behöver det eller inte, • Kanske det skulle vara bra inför gymnasiet, • Nej, men jag kommer att bli tvingad, • Ja, jag gillar sommarskola.

Mer information

Jörgen Lundqvist,
532 598 64, jorgen.lunqvist@salem.se

Åker ditt barn bil till förskolan eller skolan?

På morgonen och eftermiddagen är det ofta mycket trafik vid förskolor och skolor. Därför är det viktigt att du är mycket aktsam när du hämtar och lämnar ditt barn med bil. Tänk på att inte stanna i bussavlämningszonen, att göra u-svängar med största försiktighet, att inte stanna eller parkera på allmänna platser utanför vägen, t ex i diken, skiljeremsor, parker och planteringar. Allt för att undvika olyckor och trafikfarliga situationer.

Allra bäst vore det om vi kunde minska antalet bilar vid förskolor och skolor. Vi skulle få en bättre trafikmiljö, förbättra hälsan genom att gå eller cykla och göra miljövinster genom mindre utsläpp av avgaser. Förmågan att bedöma trafiksituationer får barnen bäst genom att röra sig i trafiken tillsammans med en vuxen. Har du möjlighet så gå gärna skolvägen tillsammans med barnen och lär dem vad de behöver veta. Du kanske kan turas om med andra föräldrar om att följa barnen till och från skolan. Ett annat alternativ är att samåka – ta med fler barn i bilen!

Ring och tipsa, ge ros eller ris!

Salems kommun informerar Redaktion: Elisabeth Ståhl 532 598 50 och Päivi Sandholm 532 598 11. Ansvarig utgivare: Mats Carlsson 532 598 12.

Budgetramar för 2014-2016

I juni beslutade kommunfullmäktige om de ekonomiska ramar som ska gälla för nämnderna under åren 2014-2016.

Ramarna bygger på prognoser över hur befolkningen kommer att se ut under de kommande åren och hur stora intäkter kommunen får i form av skatter och bidrag.

I den beskrivande texten till ramarna understryks att Salem har ett besvärligt ekonomiskt läge under de kommande åren. Sverige befinner sig i lågkonjunktur och i Salem ökar både antalet barn och äldre. För att få en bättre balans i ekonomin beslutade kommunfullmäktige att budgetramarna skulle minska med 8,5 miljoner år 2014 och med ytterligare 4 miljoner år 2015.

Efter beslutet har nämnderna tagit fram budgetförslag inom sina ramar. I november fattar kommunfullmäktige det slutliga beslutet om kommunens budget för 2014.

Mer information

Jan Lorichs
08-532 598 14, jan.lorichs@salem.se

Ny webbplats

Kommunstyrelsen har beslutat att avsätta 500 000 kronor under 2013 för att göra en ny webbplats för kommunen. Syftet med webbplatsen är att förbättra tillgängligheten och servicen för kommunmedborgare, företagare och andra besökare. Webben ska vara förberedd för att möta behovet av e-service och ska kunna läsas på ett bra sätt från olika medier såsom vanlig persondator, läsplatta och mobiltelefon. Arbetet börjar med en förstudie där kommunens behov ska kartläggas.

Mer information

Elisabeth Ståhl
532 598 50, elisabeth.stahl@salem.se

Salems kommuns idrottsstipendium 2013

Känner du till någon som gjort något bra för Salems idrott? Kultur- och fritidsnämnden utser årligen en idrottsstipendiat. Du kan föreslå årets stipendiat till kultur- och fritidsnämnden. Följande gäller för Salems kommuns idrottsstipendium:

- Idrottsstipendiet kan utdelas som uppmaning för förtjänstfulla eller lovande insatser, till ledare eller aktiva inom idrottsrörelsen i Salems kommun.
- Den sammanlagda stipendiesumman uppgår till 8 000 kr.
- Ansökan eller förslag på stipendiat skall vara Salems kultur- och fritidsenhet, 144 80 Rönninge, tillhanda senast 2013-10-15.

Utställning av detaljplane-förslaget för Rönninge centrum

Den 3 september är sista dagen om du vill lämna synpunkter på detaljplane-förslaget för Rönninge centrum. Utställningen har pågått från den 6 augusti och synpunkter ska lämnas till bygg- och miljönämnden. Du kan se förslaget på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Salems bibliotek, Coop i Rönninge och kommunens webbplats, www.salem.se/ronningecentrum.

Efter utställningen ska detaljplanen godkännas av bygg- och miljönämnden och därefter av kommunstyrelsen innan den

antas av kommunfullmäktige. Parallellt med detta kan kommunfullmäktige godkänna ett markanvisningsavtal mellan kommunen och Småa AB. Om detaljplanen vinner laga kraft vid årsskiftet 2013/2014 så kan byggstart ske i januari 2014.

Mer information

Conny Olsson
Kommunarkitekt
532 598 99, conny.olsson@salem.se

Förslag till detaljplan för äldreboende i Söderby park

Detaljplane-förslaget för äldreboende i Söderby Park är ute på remiss och samråd mellan 13 augusti och 10 september 2013. Under samrådstriden kan du lämna synpunkter till bygg- och miljönämnden. Syftet med planen är att det ska bli möjligt att bygga ett nytt boende för äldre med särskilda behov. Äldreboendet ska som mest kunna få 54 lägenheter, där varje lägenhet är cirka 30 kvadratmeter. Dessutom ska det finnas gemensamma lokaler för de äldre, personalutrymmen med mera. På tomten finns det möjlighet att anlägga parkeringar för personal och för boende i ett nytt bostadshus med tolv lägenheter som ska byggas vid de s k liggverandorna.

När samrådet är avslutat ska bygg- och miljönämnden godkänna planförslaget som sedan går vidare till kommunfullmäktige för antagande. Om detaljplanen vinner laga kraft vid årsskiftet 2013/2014 kan byggstart ske i januari 2014 och inflyttning någon gång under 2015.

Under samråds- och remisstiden kan du läsa planförslaget på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Salems bibliotek, Coop i Rönninge och kommunens webbplats www.salem.se/aldreboendesoderby.

Mer information

Conny Olsson
532 598 99, conny.olsson@salem.se

Nya parkeringsplatser vid Rönninge station

Det finns ett behov av fler parkeringsplatser för pendlare vid Rönninge station. Behovet kommer att öka i takt med att Rönninge växer och nya detaljplaner gör det möjligt att bygga fler bostäder. Därför beslutade kommunstyrelsen i maj att kommunen skulle arbeta vidare med flera lösningar för att utöka antalet parkeringsplatser. Målet är att skapa 200 nya parkeringsplatser.

Det som är mest aktuellt just nu är att förverkliga planerna på fler p-platser vid parkeringen nedanför Salarps äldreboende. Utredning pågår av hur nuvarande parkering kan effektiviseras, kompletteras och byggas ut mot öster.

Mer information

Se karta på kommunwebben: www.salem.se/nyaparkeringsplatser eller kontakta kommunarkitekt Conny Olsson, 532 598 99, conny.olsson@salem.se.

Nya diskmaskiner i Säbyskolans kök

Under sommaren har kommunen investerat cirka 500 000 kr i nya diskmaskiner till Säbyskolans kök. Enligt tidigare planering skulle investeringarna i Säbyskolans kök göras först under 2015. Nu har delar av projektet genomförts tidigare eftersom antalet elever ökar och diskmaskinerna inte klarar den ökade belastningen. Från hösten 2013 kommer även Skyttorpsskolans elever att äta i Säbyskolans matsal och diskmaskinerna klarade inte den ökade belastningen. Skyttorpsskolans matsal kommer att användas för socialförvaltningens dagliga verksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Kurs i bild och form på kulturskolan

Under vårterminen genomförde kulturskolan på prov en kurs i bild och form. Kursen var mycket uppskattad och avslutades med en utställning på biblioteket. Just nu har vi inte tillräckligt många anmälningar för att kunna starta nya grupper men vi tar gärna emot intresseanmälningar inför vårterminen.

Hör av dig till kulturskolechef Patric Skog 070-623 29 80.

Förskolans dag

Före sommaren anordnades "Förskolans dag" i Salem. Elever från kulturskolan underhöll från den tillfälliga scenen vid Säbylundens plaskdam. Trollkarlen Mr Dannyman fick barnen att skratta. Dagen fortsatte med korvätning på förskolan Galaxen där även en glassclown dök upp med glass till alla barn.

CENTERPARTIET

**Partiet med stark och tydlig röst
Kyrkovalet 15/9-2013**

Hej alla medlemmar i Svenska kyrkan! Som Valnämndens ordförande i Slems församling har jag fått frågan varför jag som centerpartist inte finns på listan för Borgerligt alternativ. Moderaterna har bytt namn men inga andra partier ingår, självklart förvillar detta. Centern har egen kandidatlista! En röst på Centerpartiet är ett trovärdigt val. Kyrkan ska vara en mötesplats nära dig, för alla åldrar samt med utvecklingsbar kristen verksamhet i sann demokratisk och miljömässig anda. Leif Ståhl tel 53253661

Kommunens nya äldreboende kommer tyvärr att ligga i Söderby park. I höst kommer det att fattas beslut om vi ska äga anläggningen, hyra hela anläggningen eller hyra det antal platser vi efterhand behöver. Eftersom det idag är ett stort överskott på platser i länet anser Centern att det bästa alternativet med tanke på kommunens ekonomi är att hyra det antal platser vi har behov av.

Rönninge C

Är vi alla lurade? Förslaget med "Hängande trädgårdar" på Torghuset är inte längre med! Nu är det bara plåt! Kommer avståndet på 25-26 meter till järnvägen att godkännas av Länsstyrelsen? C vill skapa en småskalig och variationsrik bebyggelse, klimatsmart med höga krav på kvalitet och utformning. Läs vårt remissvar på www.salemcenter.se. Vi vill ha när demokrati och dialog med medborgarna. Hör av dig!

Ankie Bosander tel 532 557 83

FOLKPARTIET

**Folkpartiet
– för företag, förskola och feminism**

Liberalismen är en frihetsrörelse som formats successivt i engagemanget för den enskilda individen. Liberaler kan vara stolta över framgångar, glada över att fler nu kallar sig liberala, men med det uppdrag vi tagit på oss kan vi aldrig slå oss till ro. Vi ska ständigt identifiera, bekämpa och riva hinder för friheten.

Öppna nomineringar

Många är liberala men alltför få är medlemmar och förtroendevalda för folkpartiet. Vi tillämpar öppna nomineringar inför valet 2014. Delar du folkpartiets värderingar och är intresserad av att kandidera för folkpartiet till kommunfullmäktige eller känner du någon som du tycker skulle passa bra. Ring Mia Franzén, ordförande, 0702-529936 eller Bosse Eriksson, gruppleddare, 0706-258862. Vi vill bli fler!

Vi får aldrig slå oss till ro. Återigen påminns vi om att vi ständigt måste vara på vår vakt mot mörkerkrafterna i världen, intolerans och inskränkningar i människors frihet både lokalt och globalt, från opinionen Glasberga i Södertälje mot funktionsnedsatta till homofobin i Östeuropa.

Ett gott samhälle värnar om och tar tillvara våra ideella krafter för ett rikare samhälle. Professionellt arbete kan och ska aldrig ersättas av ideellt. Men vårt rika föreningsliv: idrott, nattvandrare, scouter, väntjänst m fl gör ovärderliga insatser för oss i Salem.

KRISTDEMOKRATERNA

Den blomstertid nu kommer.....

Ett levande Salem och Kyrkovalet

Det finns inte längre någon koppling mellan Kristdemokrater i kommunen och Kristdemokrater i Svenska kyrkan. Däremot finns den kristdemokratiska värdegrunden med i de båda grupperna så att frågor som är viktiga i kommunen också är viktiga i kyrkan. Framöver kommer vi att heta "Kristdemokrater i Svenska Kyrkan för En levande kyrka". På samma sätt vill vi i kommunen verka för Ett levande Salem.

Salem är i hög grad en levande kommun med många barn och familjer som ger liv och rörelse på gator och torg. Kyrkan i

Salem satsar mycket på barn- och familjeverksamhet. Det finns frågor som kommunen inte är så bra på att lösa men som kyrkan kan hjälpa till att belysa från en annan synvinkel. Många har det ganska tufft i samhället och tillvaron är inte alltid enkel att få ihop. Där vill vi att kyrkan är en "reparationsverkstad" som kan pussla ihop både vardagsfrågor och livsfrågor.

Barnen ska åter få sjunga "Den blomstertid nu kommer..." och "Var hälsad sköna morgonstund...". Kyrkan är rätta platsen för skolavslutningar. Det uppväxande släktet bör få en fast grund att stå på. Det gör vårt Salem levande och mycket gladare. Låt inte mörkrets krafter få makt över Salem.

MILJÖPARTIET

Klimatet kan inte vänta!

Under Almedalsveckan var vi många som hoppades på klara besked och kraftfulla initiativ i klimatfrågan. Tji fick vi! De stora partierna M och S lyckades i partiledartalen helt undvika ordet

KLIMAT, vilket är en bedrift.

I debatten har trafiken hamnat i fokus genom ett yrvaket intresse för utbyggnad av tunnelbanan. En sån utbyggnad är absolut nödvändig, snarast. Det paradoxala i situationen är att man samtidigt driver frågan om Förbifart Stockholm, som skapar mer biltrafik än tidigare och kommer att sluka enorma resurser som kunde ha gått till kollektivtrafiken. Är det rätt väg att gå?

I Europa har översvämningar drabbat många länder i sommar, med stora skador för samhället till följd. Det är nog aningslöst att tro att detta inte till stor del är en följd av klimatförändringarna. Hursomhelst är det enda rimliga att följa försiktighetsprincipen och agera kraftfullt: *Klimatfrågan är här och nu!*

Samhället behöver Miljöpartiet och Miljöpartiet behöver dig!

Miljöpartiet är utan tvekan det ledande partiet när det gäller gröna frågor, alltifrån naturskydd till kollektivtrafik. Nu vill vi ha med dig i arbetet och startar en studiecirkel för intresserade i Botkyrka och Salem. Cirkeln startar den 18/9. Anmäl dig till Mats Nittve, 070-64 66 234, mats@nittve.se.

Du hittar mer information på: www.mp.selsalem

MODERATERNA

Dagvattendamm nära Mölle – miljöpolitik på allvar

Det känns bra att kunna peka på "lite verkstad" i miljöpolitiken, till skillnad från alla ord och vackra målsättningar. "Man ska kunna bada i Uttran och Flaten", har varit vår slogan i ett antal år. Båda sjöarna är övergödda p g a kväve och fosfor. De primitiva hushållsavloppen i Rönninge är i princip helt borta. Men fortfarande tillförs dagvatten (regnvatten som inte infiltreras).

Nära Mölle mynnar Salemsdelens dagvattenledningar ut i Uttran. Sedan några år har en dagvattendamm varit planerad. Tidigare finns sådana anläggningar i Uttringe, vid Herrängen och vid Sandbäck. Målet är nu att dammen vid Mölle ska börja anläggas i vinter. Det blir den hittills mest ambitiösa reningsanläggningen. Vattnet renas från tungmetaller genom partikelsedimentering. Kväve och fosfor binds genom växtligheten. Dammen ska vara så naturlig som möjlig, inte någon anlagd parkmiljö. Området blir också tillgängligt för allmänheten genom en gångstig.

Rösta i kyrkovalet 15 september! Eftersom Svenska kyrkan skiljts från staten deltar inte Moderaterna som parti. Däremot har kyrkopolitiskt aktiva moderater bildat ett nytt kyrkopolitiskt parti – *Borgerligt alternativ*. Det finns aktiva moderater på valsedeln, men även andra som inte är medlemmar i Moderaterna.

Kontakt: Donald Molander 0734-362 701.

RÖNNINGEPARTIET

Än finns hopp

Rönningepartiet är för utveckling på ett genomtänkt och långsiktigt sätt. Slems styrande politiker är på väg att fatta beslut om att för alltid störa

Rönningekänslan. Om man läser det finstilla i förslaget kryper nu sanningarna fram. Betongfasad mot järnvägen. Fula och dyra parkeringsdäck. Kompromisser om ljudnivåer, säkerhet och småstadskänslan. Nu är det bara dagar kvar för dig att säga vad du tycker om deras plan för Rönninge Centrum. Det SISTA utställningsförslaget ska du ha svarat på senast lördag 3 september. Senare i höst vill de ta beslut.

Det är detta folkomröstningen handlar om. Framtiden. Långsiktigheten. Känslan.

Gå in på vår webbplats så får du veta hur du kan säga JA till ett nytt, bättre förslag!

www.ronningepartiet.se

Rönningepartiets vision av nya Rönninge Centrum

SOCIALDEMOKRATERNA

Valen står för dörren

Först kyrkovalet i september 2013 och sedan supervalåret 2014 med EU-val i juni och val till riksdag, landsting och kommun i september.

I november klubbas budgeten för 2014. Som opposition deltar vi inte i budgetarbetet men vi ser att det blir besparingar och mest inom skolans område. Är en rimlig skatthöjning på väg? För det finns brister i Salem. Rönninge gymnasium kan inte ge eleverna varsin dator. Att bedriva utbildning inom IT-området utan att eleverna får egna datorer gör att de väljer en annan skola.

Kommer skolorna ha tillräckliga resurser så att alla elever går ut med godkända betyg? Vi har tillsammans med miljöpartiet lagt en motion om att skolorna bör få ekonomiska resurser efter behov och inte bara efter antal elever. Vi vill också att det ska vara färre antal elever per klass i de lägre årskurserna.

Det är stor brist på studentbostäder i Stockholm och brist på lägenheter i Salem. Vi vill att det byggs fler lägenheter i Salem. Därför stödjer vi planerna för Rönninge Centrum med över 100 nya lägenhet, varav ett 30 tal hyresrätter. Vi behöver öka byggandet de närmaste åren och vi ser fram emot en ny översiktsplan där fler hyresrätter ingår.

Hör av dig till Arne Närström, oppositionsråd, 070-7239465 eller Tommy Eklund, ordförande, 070-3367010 om du vill engagera dig eller bli medlem.

VÄNSTERPARTIET

Salem är en liten kommun och i många delar ganska välfungerande. En del som inte fungerar är bostadssituationen. Vi håller på att bli en kommun där man bara kan äga sitt boende. Som ny på bostadsmarknaden får man svårt att få en bostad eller bo kvar om man hamnar i en ekonomisk svacka på grund av arbetslöshet eller sjukdom.

För att få försörjningsstöd måste man vara helt utan förmögenhet. Med en köpt bostad måste man göra sig av med den innan man kan få hjälp. Eftersom det är knapert med hyresrätter i Salem måste man flytta. Slems kommun undandrar sig på detta sätt sitt sociala ansvar som man har enligt Socialtjänstlagen.

I andra änden av detta problem finns de som är nya på bostadsmarknaden. Det gäller unga som är på väg hemifrån eller de som är nya i Sverige. Båda kategorierna har svårt att få lån för att de inte har en arbetsituation som ger stabila inkomster. De kan då inte heller få en bostad i Salem.

Vi i Vänsterpartiet vill att Slems kommun ska ta ett mer socialt ansvar för boendet. Vi behöver kanske inte ha ett eget bostadsbolag men vi kan gå ihop med en annan kommun. All mark som säljs behöver inte gå till villabyggnad. Man kan bygga i villastorlek och ha små lägenheter för ungdomar. Detta ger unga en chans att få ett billigare boende och bryter upp den sociala segregationen i villakvarteren.

Moses Fecher, ordförande

Bibliotek

tel 532 599 10, biblioteket@salem.se
Mån, Tor 13-19 Tis, Ons 10-17
Fre 13-17 Lör 10-15
www.salem.se/bibliotek

- **Släktforskning - SeniorNet Salem**, måndag 2/9 kl 10-12
En introduktion till dig som vill börja släktforska. Lär dig hur du kan samla och dokumentera fakta om din släkt.
- **Starta eget företag**, måndag 16/9 kl 17.00-18.30
Funderar du på att starta eget företag? Nyföretagarcentrum ger information och tips på hur du kommer igång.
- **Energirådgivning**, onsdag 18/9 kl 13-16
Kommunens energirådgivare tipsar om hur du kan minska din energiförbrukning. Bli miljövänlig och spara pengar!
- **Duka upp med blommor**, lördag 5/10 kl 12. Blomsterprinsessan Carina Kandell visar blomsterarrangemang till middagsbordet. Prova på! Materialkostnad betalas på plats. Anmälan till biblioteket senast lördag 28/9.
- **Bibliotekets e-tjänster**, måndag 7/10 kl 10. Lär dig mer om hur du med hjälp av en dator, surfplatta eller smart mobil kan läsa e-böcker, lyssna på e-ljudböcker och musik.
- **Anhörigveckan**
Hela vecka 41 uppmärksammar vi anhörigas situation i samarbete med kommunens anhörigkonsulent Anneli Ritter. Föreläsningar, workshops och filmvisning för dig som vårdar eller stödjer en närstående. Se affischer för mer information.
- **Släktforskningslördag**, lördag 12/10 kl 11-15
Botvidsbygdens släktforskarförening och SeniorNet Salem håller öppet hus med intressanta föredrag på biblioteket. Välkomna till en spännande lördag både för dig som är nybörjare och för dig som är van släktforskare!
- **Science café om solstormar** – okt/nov – se affisch för exakt datum!
De närmsta åren väntas flera intensiva solstormar drabba jorden. Dan Kiselman, forskare vid Stockholms universitet, berättar om solen, solstormar och dess inverkan på jorden.

UTSTÄLLNINGAR PÅ BIBLIOTEKET

- 19/8-5/9 "Vem säger att alkohol är kul?", Kristdemokraterna visar skolans bildtävling.
- 7/9-26/9 Sanna Friedner visar tavlor i blandteknik
- 28/9-9/10 Else-Marie Kovacs visar olja och akryl

10/10-24/10 Salems Hembygdsförening visar Salemskartor från år 1900
26/10-7/11 Karin Holmström, "Älskade platser", olje- och akrylmålningar

FÖR BARN OCH UNGDOM

- **"Dr Kling och syster Violino"**, måndag 30/9 kl 10.45, Länsmusiken spelar, för 4-5 år på Fritidsgården Huset. Entré 40 kr. Försäljning på Salems Bibliotek fr 24/9.
- **"Konrads kalas"**, tisdag 22/10 kl 11, Hedmans Teater spelar, för 3-4 år på fritidsgården Huset. Entré 40 kr. Försäljning på Salems Bibliotek fr 15/9.
- **"Bland Storsjöodjur och gårdstomtar"** tisdag 29/10 kl 10 och 12, dramapedagog Camilla Olsson gör berättarföreställning, för 5-8 år på Lilla Murgrönan. Gratisbiljetter finns på Salems Bibliotek fr 21/10.
- **"Cirkus Strada"** lördag 5/10 kl 13, Uusi Teatteri spelar på Lilla Murgrönan för familjer och barn. Försäljning 40 kr på Salems Bibliotek fr 28/9. Arrangör: Salems teater- och musikförening.

För ungdomar

FRITIDSGÅRDSVERKSAMHETEN
Fritidsgården Huset, Säbytorgsvägen 14
08-532 59 743/748, 0706-23 33 31

Kultur

- **En dag på Söderby sanatorium år 1923**
Följ med på en dramatiserad kulturhistorisk vandring vid före detta sanatoriet. Lördag 21/9 kl 13 och kl 15 med start och slut vid Parkskolan Söderby. Kostnad: 100 kr inkl fika. Medverkande: Kulturpedagogerna Camilla Olsson och Helena Gustafsson.
Du kommer att få möta både patienter och en del andra personer som arbetade och vistades på sanatoriet år 1923. Materialet bygger framför allt på Salems hembygdsförenings skrift: "Söderby under 100 år" samt Kalle Danielssons bok: "Vänner för livet". Försäljning på Salems bibliotek fr 2/9. Ev osålda biljetter säljs i Parkskolan 1 tim före föreställning. Arrangörer: Salems Hembygdsförening, Salems Teater och Musikförening och Studieförbundet Vuxenskolan.
- **Ingen Seniorbio är bokad p g a saknad av filmer.** Alla filmer är digitala idag.

SALEMS HEMBYGDSFÖRENING

Villa Skönvik, Rönningevägen 7
E-post: kontakt@salemhembygd.se
Hemsida www.salemhembygd.se

- **Vandring vid Skårby gård** vid Bornsjön, lördag 14/9 kl 10. Ciceroner Lars Svahn m fl. Kontakt Stig Silén, tel 08-552 455 50. Matsäck. Bra skor.

- **Hällristningar i Salem och Sörmland**, torsdag 26/9 kl 19 i Villa Skönvik. Sven-Gunnar Broström berättar och visar bilder. Biljetter hämtas på Salems Bibliotek och Blomsterprinsessan i Rönninge fr 20/9.
- **Öppet hus i Villa Skönvik med café och visning av museet**, söndag 29/9 kl 13-16. Släktforskarforum kl 13-14.
- **"Den sköna sörmländskan"**, torsdag 17/10 kl 19 i Villa Skönvik. Kurt Blomberg berättar om dialekter och uttryck. Biljetter hämtas på Salems bibliotek och Blomsterprinsessan i Rönninge fr 11/10.
- **Öppet hus med café och visning av museet**, söndag 27/10 kl 13-16. Släktforskarforum kl 13-14.

GALLERI SALEM

- **Olof Sandahl**, akvareller och litografier, Villa Skönvik 21/9- 6/10.

Kyrkan

SALEMS FÖRSAMLING, EXP 532 560 72

www.svenskakyrkan.se/salem
facebook.com/Salemsforsamling

- **Högmässa**, Säby kyrka, söndagar kl 11
- **Lunchmässa**, Säby kyrka, tisdagar kl 13
- **Kvällsmässa**, Säby kyrka, torsdagar kl 19
- **Studiecirkel "Konsthistoria i Sverige - från nyklassicism till funkis"**, Säby kyrka, tisdagar 3/9-15/10 kl 19. Anmälan till Gustaf Öbrink, tel 070-618 39 81.
- **Bibelfrukost**, Säby församlingshem, fredagar kl 8. Samtal om Bibeln och livet.
- **Torsdagsträffar**. 19/9 kl 11, Ulf Lindgren avslöjar kyrkans dolda budskap och rika symbolik. 3/10 kl 17.30, Susanne Ericsson sjunger om att besegra cancer. 31/10 kl 17.30, Steve Malmström talar om "det goda livet" och att våga göra det man vill.

Se hela programmet på hemsidan.

SKOGSÅNGSKYRKAN, EXP 532 518 46

www.skogsangskyrkan.nu

- **Morgonbön**, måndagar kl 9
- **Gudstjänst**, söndagar kl 10
- **Söndagsskola**, (4-12 år) söndagar kl 10
- **Barnkören Pärlor**, (3-7 år) måndagar kl 17.15 (anmälan)
- **Scout** måndagar kl 18.30 resp. tisdag kl 18 (anmälan)
- **Kör med gospelinriktning** onsdagar kl 19.00-20.30. Ledare: Carina Lindström. "Prova på-övning" för nya deltagare 4 och 11 september (anmälan)

Övrigt

VÄNTJÄNSTEN

Besöksadress: **Fredriksbergsvägen 50, Säbyhemmet, tel 08-532 597 81.**

Kontaktperson: Ilse Forsberg, tfn 070-432 67 71.

Fr o m den 3 september finns Väntjänsten i en lokal på Säbyhemmet, tisdagar och torsdagar kl 10-12.

Väntjänsten är en ideell verksamhet som fungerar som ett komplement till övriga samhällsinsatser. Vi har samarbete med Salems kommun, Röda Korset, Rädda barnen, Salems församling, SeniorNet, PRO samt SPF.

Väntjänsten erbjuder att

- följa med vid promenader, utflykter, teaterbesök, sjukbesök, biblioteksbesök m.m.
- hälsa på dig hemma
- läsa för dig
- vara en extra mor/farmor – mor/farfar
- vara ett stöd för barn med speciella behov.

Kort sagt, göra tillvaron ljusare och lite lättare.

SENIORNET SALEM

www.seniornetsalem.se

Vi hälsar alla välkomna till höstens aktiviteter. Vi kommer bli a att ha tematräffar om den elektroniska värld som alltmer påverkar vår vardag:

- läsplattor och smarta telefoner,
- tips för skivsamlingen eller budgeten i excel,
- en snygg layout i Word,
- hur man ska rätta gamla och nya bilder och göra en fotobok,
- tränga in i släktforsknings mysterier och
- mycket mera.

Vi planerar även olika cirklar hur man kan använda datorn. Håll utkik efter anslag med tid och plats eller titta in på hemsida www.salem.se.

BOTKYRKA-SALEM HEMSLÖJDSFÖRENING

www.botkyrka-salem-hemslöjd.nu

- **Öppet hus på Torpet Nedre Söderby**. Varje helg kl 11-17 till och med 29 september.
- **Hantverksdag på Torpet**. 1/9 kl 11-17. Kom och se våra slöjdare arbeta.
- **Slöjdcafé på Torpet**. 17/9 kl 19. Föreläsning om "Underkläder för män och kvinnor genom tiderna". Berättar gör Kerstin Stenhols. Ingen föranmälan. 20 kr för medlemmar och 50 kr för inte medlem. Vi bjuder på kaffe och kaka.

SALEMS KOMMUN

Säby Torg 16
144 80 RÖNNINGE
Tel 08/532 598 00
Fax 08/532 598 87
e-post: info@salem.se
Webbplats: www.salem.se

ÖPPNA SAMMANTRÄDEN

Kommunfullmäktige: 26/9,
Barn- och utbildningsnämnd: 24/9, 29/10
Bygg- och miljönämnd: 3/9, 8/10
Kultur- och fritidsnämnd: 12/9, 17/10
Socialnämnd: 14/10
Sammanträdena börjar kl 19 om inget annat meddelats.
Ärendelistor finns på biblioteket och i kommunalhusets reception.

FRÅGESTUND FÖR ALLMÄNHETEN

I samband med kommunfullmäktiges sammanträde är det frågestund för allmänheten kl 19. Alla kommuninvånare kan ställa en fråga som berör något inom fullmäktiges ansvarsområde. En person får endast ställa en fråga vid samma tillfälle. Frågan ska märkas "Fråga till fullmäktige" och lämnas till kommunen senast måndag den vecka sammanträdet äger rum.